

یادداشت سردبیر

فصلنامه علمی تخصصی راهبردهای حسابداری

دوره دوم، شماره نهم، زمستان سال ۱۴۰۴

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِیْقَ الطّٰعَةِ وَحَسْنَ الْعِبَادَةِ،

وَاعْفِرْ لَنَا الذُّنُوبَ وَالْخَطَايَا،

وَاهْدِنَا سَوَاءَ السَّبِيلِ،

وَاجْعَلْ عَمَلَنَا خَالِصًا لَوْجْهِكَ الْكَرِیْمِ،

وَوَفِّقْنَا لِمَا فِیْهِ رِضَاكَ وَالْفَوْزِ بِحَبْتِكَ.



alrabiei@ut.ac.ir

یادداشت سردبیر

گذار به سوی شفافیت: تقاطع استراتژیک حسابداری و نظام مالیاتی هوشمند

در آستانه فصل زمستان سال ۱۴۰۴، در حالی که نظام اقتصادی کشور بیش از هر زمان دیگری در گذار از سنت به مدرنیته و از رویکردهای ممیزمحور به سمت هوشمندسازی و داده‌محوری حرکت می‌کند، شماره نهم فصلنامه علمی تخصصی راهبردهای حسابداری، نگاهی عمیق به این تحولات راهبردی دارد. حسابداری به عنوان زبان تجارت، امروز نه تنها ابزاری برای گزارشگری عملکرد مالی، بلکه ستون فقرات انطباق قانونی و ابزاری کلیدی برای مدیریت ریسک در برابر الزامات پیچیده مالیاتی است. آنچه در این شماره مورد کنکاش قرار گرفته است، نشان‌دهنده لزوم بازتعریف روابط میان فعالان اقتصادی، متولیان مالیاتی و متخصصان حسابداری است.

یکی از چالش‌های بنیادین در محیط کسب‌وکار امروز، تفکیک مرزهای میان حسابداری مالی و حسابداری مالیاتی است. مقالات این شماره با نگاهی نقادانه به تمایزات این دو حوزه، نشان می‌دهند که چگونه همپوشانی نادرست یا نادیده گرفتن تفاوت‌های بنیادین آن‌ها می‌تواند به خطاهای استراتژیک در گزارشگری منجر شود. سازمان‌های پیشرو دریافته‌اند که انطباق قانونی صرف، دیگر برای بقا کافی نیست؛ بلکه نیاز به مدیریت مالیاتی است که همسو با استراتژی‌های کلان سازمانی حرکت کند. در حقیقت، حسابداری مالیاتی نه به عنوان یک مانع، بلکه به عنوان یک مزیت راهبردی در بهینه‌سازی جریان‌های نقدی و کاهش ریسک‌های دادرسی باید مدنظر قرار گیرد.

در بخش دیگری از این شماره، تمرکز ویژه‌ای بر چالش‌های مالیات‌های ملکی و درآمد اجاره شده است. مسکن به عنوان دارایی اصلی بسیاری از خانوارها و بنگاه‌های اقتصادی، نقش تعیین‌کننده‌ای در اقتصاد ملی دارد. سیاست‌گذاری‌های مالیاتی در این بخش، اگر به درستی تبیین و اجرا نشوند، می‌توانند پیامدهای معکوس داشته باشند. مقالات ارائه شده در این زمینه، تلاش دارند تا با تحلیل سازوکارهای تشویقی و معافیتی، ضمن بررسی عدالت اجتماعی، راه‌هایی برای ثبات بازار مسکن پیشنهاد دهند. این نگاه تحلیلی، ضرورت بازنگری در ابزارهای سیاست‌گذاری مالیاتی برای هدایت سرمایه‌ها به سمت فعالیت‌های مولد را گوشزد می‌کند.

آنچه بیش از همه در این مقالات نمود دارد، مفهوم تحول‌آفرین هوشمندسازی است. با پیاده‌سازی سامانه‌های نوین مالیاتی و تأکید بر شفافیت تراکنش‌ها، تکالیف مؤدیان وارد فاز تازه‌ای شده است. امروز دیگر خطا در تنظیم اظهارنامه یا عدم شفافیت در گزارشگری، خطایی صرفاً اداری نیست؛ بلکه ریسکی بزرگ برای تداوم کسب‌وکار محسوب می‌شود. گذار به نظام مالیاتی هوشمند، فرصتی بی‌بدیل برای کاهش فرار مالیاتی و ارتقای فرهنگ تمکین است، به شرط آنکه زیرساخت‌های لازم برای این هوشمندسازی با رویکردی عادلانه و شفاف فراهم شود. بلکه ریسکی بزرگ برای تداوم کسب‌وکار محسوب می‌شود. گذار به نظام مالیاتی هوشمند، فرصتی بی‌بدیل برای کاهش فرار مالیاتی و ارتقای فرهنگ تمکین است، به شرط آنکه زیرساخت‌های لازم برای این هوشمندسازی با رویکردی عادلانه و شفاف فراهم شود.

در این شماره، نویسندگان با بهره‌گیری از داده‌های میدانی و تحلیل‌های حقوقی - اقتصادی، تلاش کرده‌اند تا چراغ راهی برای مدیران مالی، حسابداران، مشاوران مالیاتی و سیاست‌گذاران باشند. پیام اصلی این شماره روشن است: شفافیت، نه یک انتخاب، بلکه ضرورتی برای استمرار حیات بنگاه‌های اقتصادی در فضای نوین مالیاتی است. عبور از فرآیندهای سنتی و پذیرش الزامات نظام هوشمند، مستلزم تغییر پارادایم در تفکر مالیاتی سازمان‌هاست.

امیدواریم مقالات پیش رو، ضمن پاسخ به بخشی از ابهامات و چالش‌های حرفه‌ای، زمینه‌ساز گفت‌وگوهای سازنده در جامعه تخصصی حسابداری کشور شود. این فصلنامه همواره خود را متعهد به تبیین دقیق چالش‌ها و ارائه راهکارهای علمی برای تقویت حکمرانی اقتصادی کشور می‌داند. در این مسیر، مشارکت فعالانه شما اساتید، متخصصان و صاحب‌نظران، چراغ راه ما در شماره‌های آتی خواهد بود. از تمامی پژوهشگران گرامی که با تلاش‌های علمی خود، غنای محتوایی این شماره را تضمین کرده‌اند، سپاسگزاریم و برای تمامی فعالان حوزه حسابداری و مالی، دورانی سرشار از دانش‌افزایی و موفقیت آرزومندیم.

حیدر ربیعی

سردبیر مجله راهبردهای حسابداری

فصلنامه علمی تخصصی

زمستان ۱۴۰۴